

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Conciliis Generalibus Approbatis Ac Reprobatis Breve Compendium.

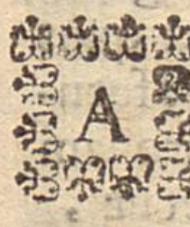
Longo, Francesco

Romae, 1624

19. Lateranense I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10467

De Concilio Lateranenſi I.

 Anno 1123. celebratum est Concilium Generale apud Lateranum auctoritate

Anno

1123.

Callixti Papæ : cui interfuerunt mille ferè Patres, hoc est Episcopi, & Abbates. Gratia sunt in eo actæ Deo de concordia inter Pontificem, & Imperatorem. Nam Henricus IV. qui successerat patri Henrico tertio conquerebatur, quòd cum pater suus conferret Episcopis & Abbatibus Annulum, & Baculum, aliaque insignia Pontificia, tale ius esset sibi ademptum. Unde per Legatos monuit Paschalem de suo in Urbem futuro aduenru, ut in Concilio generali suam causam ageret, & ius suum tueretur,

Acta Concilij.

Brevis historia de causa inimicitie Imperatoris cum Pap

retur. Et ubi dies protectionis aduenit, exercitum triginta millium hominum coegit, & Alpes superauit. Aretium perueniens, Legatos ad Pontificem misit, per quos se in ipsius auctoritate futurum ostendit, si ad coronam Imperialem admitteretur, Res in Porticu sancti Patri sub certis conditionibus composita est, obsidibus vtrinque datis. Hæc ita vtrinque conscripta, Legati Imperatorij, vna cum Pontificijs ad Henricum detulerunt: eaque recitata, Henricus iureiurando confirmauit.

*Henricus
Romana
versus ten
dit.*

His actis, Henricus Romam versus iter intendit, & 3. Idus Febr. in quodam monte Vrbi vicino confedit. Ibi à Romanis rogatus, vt honorem, ac libertatem Urbis se seruaturum, sacramento iuraret. Ille Germanica lingua, non quod

quod Romani petebant, sed quod ipse voluit, iuravit. Quia fraude cognita, Romani se deceptos fuisse clamantes, redierunt in Urbem.

Iterum obsidibus datis, & acceptis, supra scripta omnia rursus Henricus, Sacramento interposito, confirmavit; nimirum se vitam Pontificis, membra, honorem, libertatem, regalia, Patrimonium Sancti Petri, & nominatim Apuliam, Calabriam, Siciliam, Capuanumque Principatum conseruaturum; atque omne ius Ecclesiarum, omnesque eorum res dimissurum.

Postridie ingrediens Urbem, ab omnibus cum floribus, palmis, & arborum ramis, à Pontifice honoris causa obviam missis, exceptus, duobus de more Sacramentis se se populo obstrinxit. Post ab uniuerso Clero, iussu Pontificis

*Honorius
Urbem ingre-
diens le-
tenter acci-
pitur.*

cis exceptus, ex equo desiliit, ac pedibus ad Vaticanæ Basilicæ gradus, cum populi acclamationibus peruenit. Vbi verò ad superiores gradus cõscendit, in quibus Pontifex cum Cardinalibus, & tota Cãtorum schola sedebat, ad eius pedes se venerabũdus proiecit. Deinde surgens, nomine Trinitatis in ore, fronte, & oculis pacis osculum Pontifici obtulit, & de more partes stratoris impleuit. Inde ad dexteram Pontificem habens, magno populi applausu ad postes argenteos pedes processit. Ibi à Chrysolao Archiepiscopo Mediolanẽsi de more, Pontifici oblatus, Imperatoriam ex scripto professionem emisit; & eum Pontifex Imperatorem renunciauit.

Introduc̃tus inde in ædem, cum insedisset iuxta Pontificem, rogatus est ab eo, vt promissum

*Henricus
ad pedes
Pontificis
prostratus.*

missum impleret, nimirum deponeret priuilegium, siue ius, quod dicebat, se habere de conferendis Ecclesijs; nam se paratum esse, quæ sponde- rat, seruare, dixit Pontifex.

Tunc Henricus petiit à Pontifice, vt illos confirmaret, quibus ipse Sedes Episcopales dederat, licet antea, Sacramento interposito, iurasset, se nunquam id à Pontifice petiturum: Paschalem verò id facere recusantē, intromissis militibus, dato signo, vnà cum Cardinalibus cœpit. Capta est cum Pontifice Clericorum, & laicorum ingens multitudo: pueri item, ac iuuenes, virique, qui cum floribus, ac palmis obuiam Henrico processerant, aut spoliati, aut vincti, aut cæsi sunt.

Post biduum Henricus castra mouit; Pontificem quem aduocatis militibus, sacris vesti-

*Negotia in
tee Henri-
cum, &
Pontificē.*

*Paschalis
Papa si-
mul cum
Cardinali-
bus liga-
tur, & car-
ceri manci-
pantur.*

*Pontifex
Clerus &
ceteri ca-
ptiui ducti
inr.*

vestibus nudauerat, & Clericos, laicosque captiuos, funibus vinctos secum adduxit in montem Soractem. Ibi promisit, se captiuos omnes liberaturum, si Pontifex postulata concederet. Idq. per Principes suos, ciuesque Romanos à Pontifice constanter petijt.

Principes Regis & piscopi Germani- suadēt Pō- nifici ut Hē- rico postu- lata cōce- dat. Quidam Germani Præsules Pontificem ad euntes, ita locuti sunt: *Oratum te precibus omnium volumus, Summe Pontifex, ut des te ad lenitatem, ac Regi nostro placere velis, eiusque consecrationem absoluas, ut ipse tibi, Clero, & Ciuitati tuae placetur: atque Ecclesiam post hac omni suo studio complectatur.*

Pontifex uenit eū consecrare Quibus Pontifex: *Quid est, quòd à me requiritis Fratres? An vos hominem tam iniquū, tam fraudulētū, tam facinorosum à nobis consecrandum censetis? Ritè scilicet expiauit.*

manus suae ad percipiendam
 consecrationem, qui aras Dei
 perfudit cruore Sacerdotum,
 & domum sanctificationis
 cruentavit sanguine interfe-
 ctorum? Ne permittat Deus,
 ut ego hunc hominem conse-
 crem, qui seipsum tantis fla-
 gitijs reddidit execrandum.
 Subijcientibus illis, dignitati
 Pontificiae, & eorum, qui cap-
 ti erant incolumitati condu-
 cere, ut Regis iracundiam mi-
 rigaret; constanter respondit:
 Regem vestrum non metuo: se-
 uiat in caput meum, si audet:
 neque enim durius in me con-
 sulere poterit: Vos autem caue-
 te, existimantes, qua ille seue-
 ritate in Christo, & populo
 trucidando modò est usus, ea-
 dem in tota vita sua usurum.
 Neque enim videbit pacem,
 dum viuet, nec stirpem ullam
 Regni relinquet.

Pontifici
 constantia.

Quibus verbis vehementer

Hen-

Henricus excanduit, & vt eū
de proposita sententia dimo-
ueret, captiuos omnes in con-
spedum eius produci ad ne-
cem iussit. Pontifex tanta ani-
mi fortitudine fuit, vt nihil
permotus, singulos ad mortem
pro diuino iure oppetendam
hortatus sit, vitamque eis e-
ternam promisit. Cæterum
captiui omnes prouidē ad pe-
des Pontificis se se prouoluen-
tes, vltimi auocationem sup-
plicij humiliter obsecrarunt.
Tandem Pontifex doloris, &
lachrymarum plenus dixit, se
eo animo esse, vt si sibi subeū-
da necessitas fit, malit omnia
acerba pati, quàm de senten-
tia cedere. Verùm, quod
sua causa non faceret, id alie-
na esse facturum, idest capti-
uorum seruandorum gratia
de suo proposito decessurum,
& Henrico obsecurum. Com-
positares est. Henricus iura-
uit,

uit, se Pontificem, Cardinales,
& omnes captiuos dimissu-
rum: & Pontifex se Henrico
priuilegium daturum, vt Epi-
scopatus, & Abbantias confer-
ret. Quæ omnia præstitit.

Cùm autem in alio Latera-
nensi Concilio anno 1112. ce-
lebrato, quæreretur Cardina-
les, quòd talia fecisset. Respon-
dit Pontifex, se quod fecisset,
necessitate compulsus fecisse.
Quo responso, cuncti ex scrip-
to sic pronunciarunt. *Priui-
legium pro liberatione capti-
uorum Ecclesie à Paschali
Pontifice, vi per Henricum
Regem extortum, omnes in
hoc sancto Concilio congrega-
ti, legitima censura, & aucto-
ritate Ecclesiastica, iudicio
Sæcti Spiritus, condemnamus,
& irritum esse iudicamus, eo
nomine, quòd in eo scriptum
est, iure electum Episcopum,
vel Abbatem a nemine conse-*

*Priuilegiū
Hērico da-
tum à Cō-
cilio Lathe-
ra nensi re-
uocatur, et
annulla-
tur.*

crandum, nisi prius à Rege
inuestiatur. Quod est contra
Canones, & Iura.

Pontifex
ipse annul-
las priuile-
gium.

argolium

ab concilio

57 & post

edicta omnia

et postea

in concilio

decretum

Idemque Pontifex in alio
Concilio Lateranensi anno
1116. datum priuilegium
annullauit his verbis :

Postquam Dominus me in
manus Regis tradidit, videbã
quotidie fieri rapinas, incen-
dia, adulteria, cædes: eaque ab
Ecclesia Dei auertere cupie-
bam: itaque quæ Henrico tri-
bui, pro liberando Dei populo
tribui: Iniquum priuilegium,
quod in castris Hærici scripsi,
tanquã irritũ, perpetuo anathe-
mate damno. Vniuersi respon-
derũt. Ita cuncti damnamus.

Henricus
ipse tale
priuilegiũ
refutat, &
sa pacifi-
cat cum
Papa.

Anno postea 1122. ipsemet
Henricus, 9. Kal. Octobris,
omni suo iuri, & priuilegio
de Ecclesijs conferendis, ces-
sit sub Calixto II. Et hæc est
pax, pro qua in hoc Oecume-
nico Concilio Deo gratiæ a-
guntur. Hu-

Huius autem Concilij Canones summam hæc sunt.

1 **N**E quis per pecuniam ordinetur. Qui verò aliter ordinatus fuerit, acquisita prorsus careat dignitate.

2 Nullus in Præpositum, nullus in Archipresbyterum, nullus in Decanum, nisi Presbyter; nullus in Archidiaconum, nisi Diaconus ordinetur.

3 Presbyteris, Diaconibus, & Subdiaconibus concubinarum, & vxorum contubernia penitus interduntur: & similiter aliarum mulierum cohabitatione, exceptis matre, sorore, amita, vel matertera, aut alijs huiusmodi, de quibus nulla valeat iuste suspicio ori.

4 Laici, nullam de Eccle-

siasticis rebus aliquid disponendi habeant facultatem, sed omnium negotiorum Ecclesiasticorum curam Episcopus habeat, & ea, velut Deo contemplante, dispenset.

5 Consanguineorum conjunctiones fieri prohibentur.

6 Ordinationes, quæ à Burdino hæresiarcha (*fuit iste Antipapa*) postquam à Romana Ecclesia est damnatus, quæque à Pseudoepiscopis per eum postea ordinatis factæ sunt, irritas esse decernuntur.

7 Cura, & rerum Ecclesiasticarum dispensatio, in Episcopi iudicio, & potestate permaneat. Qui secus faxit, à liminibus Ecclesiæ arceatur.

8 Ne quis sub anathemate Beneventanam Beati Petri, civi-

de ciuitatē præsumat inuade-
re, aut violenter retinere.

9. A suis Episcopis excom-
municati, ab alijs Episco-
pis, & Abbatibus, & Cleri-
cis in communionem reci-
pi prohibentur.

10. Nullus in Episcopum,
nisi Canonicè electum, ad
consecrandum manus im-
mittat.

11. Ierofolymam proficiscen-
tibus ad Christianos defen-
dendos, suorum peccato-
rum remissio conceditur,
et domusque, & familia, atq:
omnia eorum bona in B. Pe-
tri, & Romanę Ecclesię pro-
tectione suscipiuntur.

12. Porticanorum absq. hæ-
redibus morientium bona,
contra eorum deliberatio-
nem minimè peruadantur.

13. Ne tregua diffringetur.

14. Oblationes Altaris San-
cti Petri, & Saluatoris, &

sanctę

1222 DE CONCILIO

13. In sancte Mariæ Rocundæ, ac
de alijs omnium Ecclesia-
rum altaribus, siue Cruci-
bus, à laicis auferri, peni-
tens interdicitur. A. 8. 119

15. Monetam falsam faciens,
aut studiosè expeditens, à
fidelium confortio separe-
bitur. B. 13. 119

16. Romipetas, & Peragri-
nos inuadentes, communio-
ne abstineant. Christiana. 1.

*Extrat etiam pro hac Bulla
in cena Domini. 20. 119*

17. Abbatibus, & Monachis
plura, quam pertinent ad
Episcopum, interdicitur.

Ea sunt, publicas peniten-
tias dare, infirmos visitare,
unctiones facere, Missas pu-
blicas cantare, Chrisma, &
Oleum, Consecrationes Al-
tarium, Ordinationes Cle-
ricorum, &c. C. 119

18. In Parochialibus Eccle-
sijs Presbyteri per Episco-
pos

pos constituentur. Hi autem decimas, & Ecclesias à Laicis non suscipiant absq. consensu, & voluntate Episcoporum :

19 *Nihil in hoc canone est præcisè vetitum.*

20 Ecclesias cum bonis suis, tam personis, quàm possessionibus, clericos videlicet, ac Monachos, eorumque Comersos, Oratores quoq. cum suis rebus, quas referunt, tutos, & sine molestia esse, statuitur.

21 Presbyteris, Diaconibus, Subdiaconibus, & Monachis concubinas habere, seu matrimonia contrahere penitus interdicitur; Contracta verò matrimonia ab huiusmodi personis, irrita esse decernitur.

22 Alienationes rerum Ecclesiasticarum penitus interdiciuntur.